

Full diocesà

12 de gener del 2020

p5 – Trobada Internacional de Taizé a Wroclaw

p8 – "El Diumenge de la Paraula", glossa del bisbe

Els primers ermitans de la història

La celebració de Sant Pau ermità s'escau litúrgicament el dia 15 de gener, dimecres vinent. Aquest sant eremita era originari de Tebes, on nasqué entorn de l'any 229 i ha estat reconegut com el «primer ermità», puix que, voluntàriament, es retirà al desert per fugir de les terribles persecucions promogudes per Deci. Allí, al desert, Pau de Tebes sentí la fascinació per la solitud i pel silenci i decidí optar per romandre-hi la resta de la seva llarga vida, que coronà l'any 342 a l'edat de cent tretze anys! Sant Jeroni n'escriví la primera biografia, on explica que sant Pau ermità, a les acaballes de la seva vida, va rebre la visita de sant Antoni abat, que li portà el mantell de sant Atanasi perquè el fes servir com a mortalla i, segons la tradició monàstica dels Pares del Desert, Pau de Tebes hauria estat enterrat en una fossa excavada per uns lleons.

De les terres d'Egipte el culte a sant Pau ermità passà a Europa, especialment arran de les croades del segle XIII. A Occident la celebració de sant Pau ermità començà l'any 1240

a la ciutat italiana de Venècia. La iconografia ha representat la figura del «primer ermità» mig nu, amb una barba llarga i descurada, i acompanyat d'un corb que li ofereix un tros de pa amb el bec. Sant Pau ermità és el patró del cistellers i als afores de la ciutat de Manresa hi té dedicada una capella, que fou un antic priorat cistercenc dependent del monestir de Poblet, on pregà sant Ignasi de Loiola durant el seu sojorn a la capital del Bages entre el març de 1522 i el febrer de 1523.

Pel que fa a sant Antoni abat, és anomenat, per la tradició oriental, «sant Antoni el Gran», pel fet de ser el pare del monacat. Nasqué a Egipte vers l'any 250-251 i, arran de la mort dels seus pares, seguint el consell evangèlic, distribuí els seus béns als pobres i es retirà entorn de l'any 306 a la solitud del desert de la Tebaida per tal de viure-hi una vida ascètica i penitent; de fet, hi sofrí terribles temptacions diabòliques, que superà amb la pregària i la penitència. La festa litúrgica de Sant Antoni s'escau el 17 de gener.

«Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m'he complagut»

Baptisme del Senyor / Cicle A

Lectura del llibre del profeta Isaïes

Això diu el Senyor: «Aquí teniu el meu servent, de qui he pres possessió, el meu estimat, en qui s'ha complagut la meua ànima. He posat en ell el meu Esperit perquè porti el dret a les nacions. No crida ni alça la veu, no es fa sentir pels carrers, no trenca la canya que s'esberla, no apaga la flama del ble que vacil·la; porta el dret amb fermesa, sense defallir, sense vacil·lar, fins haver-lo implantat a la terra, fins que les illes esperin les seves decisions.

»Jo, el Senyor, t'he cridat bondadosament, et prenc per la mà, t'he configurat i et destino a ser aliança del poble, llum de les nacions, per tornar la vista als ulls que han quedat ceecs, per treure de la presó els encadenats i alliberar del calabós els qui vivien a la fosca.»

(42,1-4.6-7)

Salm responsorial

Que el Senyor beneeixi el seu poble amb el do de la pau.

(Salm 28)

Lectura dels Fets dels Apòstols

En aquells dies, Pere prengué la paraula i digué: «Ara veig de veritat que Déu no fa diferències a favor d'uns o altres; Déu acull tothom qui creu en ell i fa el bé, de qualsevol nacionalitat que sigui. Ell va adreçar la seva paraula al poble d'Israel, anunciant-li la nova felicitat: la pau per Jesucrist, que és Senyor de tots.

»Vosaltres ja sabeu què ha passat darrerament per tot el país dels jueus, començant per Galilea, després que Joan havia predicat a la gent que es fessin batejar. Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el va consagrar ungint-lo amb Esperit Sant i amb poder, com passà per tot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven sota la dominació del diable, perquè Déu era amb ell.»

(10,34-38)

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús, que venia de Galilea, es presentà a Joan, vora el Jordà, perquè el bategés. Joan no el volia admetre al baptisme. Li deia: «Sóc jo el qui necessito que tu em bategis. Com és que tu vénis a mi?» Jesús li respongué: «Accedeix per ara a batejar-me. Convé que complim

d'aquesta manera tot el que és bo de fer.» Llavors hi accedí. Un cop batejat, Jesús sortí de l'aigua a l'instant. Llavors el cel s'obrí i veié que l'Esperit de Déu baixava com un colom i venia cap a ell, i una veu deia des del cel: «Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m'he complagut.»

(3,13-17)

«En aquell temps, Jesús, que venia de Galilea, es presentà a Joan, vora el Jordà, perquè el bategés. Joan no el volia admetre al baptisme. Li deia: "Sóc jo el qui necessito que tu em bategis"»

Què n'has fet, del teu baptisme?

Joan Mir Tubau, prev.

Com que tots, en un moment o altre, hem participat en la cerimònia d'un bateig, devem recordar, més o menys, algunes de les imatges que recull el ritual per a descriure els efectes principals del baptisme: allibera del poder de les tenebres (renta del pecat), fa renéixer a la nova vida i ens incorpora al Poble de Déu, que és l'Església.

En la nit de Nadal, el papa sant Lleó el Gran (*461), va pronunciar un cèlebre sermó on hi ha un fragment que, amb unes paraules clares, precises i plenes de bellesa, ajuda a fer prendre consciència de l'abast d'aquesta vida nova que estrenem el dia del nostre baptisme: «Adona't, cristià, de la teva dignitat; fet particip de la naturalesa divina, no vulguis retornar, per una vida endolentida, a l'abjecció d'abans. No oblidis de quin cap i de quin cos ets membre. Recorda't que has estat alliberat del poder de les tenebres i has estat portat al Regne i a la llum de Déu. El sagrament del baptisme t'ha fet temple de l'Esperit Sant.» En el baptisme, doncs, rebem una dignitat que cal traduir en un estil de vida segons l'evangeli.

Per altra banda, el baptisme no s'acaba amb una cerimònia i una festa familiar; el ritual deixa clar que pares i padrins adquireixen uns compromisos, i el batejat també, és clar. Caminar sempre com a fill de la llum i perseverar en la fe és el gran repte de tot batejat.

Per això avui, en aquesta festa del Baptisme del Senyor, és un bon moment per a recordar el nostre baptisme i deixar ressonar en el nostre cor aquella pregunta clàssica adreçada a tots els batejats: «Què n'has fet, del teu baptisme?»

La imatge

Amb sant Mateu, que ens acompanya enguany, s'obre el cel i la terra acull el Messies, el Fill de Déu Salvador. I comencen les mediacions: si Joan Baptista no hagués accedit a batejar-lo, el Messies no s'hauria presentat al món, almenys així.

No ho oblidem quan potser patim perquè Crist es faci present en el nostre món i veiem que no hi ha un Joan que n'ofereixi un testimoni escaient.

El Baptisme de Jesús (1501-05). Gabriel Guàrdia

Agenda

Lit. hores: Setmana I

13 dilluns

— Sant Hiliari de Poitiers

— Sant Gumersind

1Sa 1,1-8/Salm 115/Mc 1,14-20

14 dimarts

— Sant Joan de Ribera

— Sant Malaquies

— Santa Matrona

1Sa 1,9-20/1Sa 2,1 4-8/

Mc 1, 21b-28

15 dimecres

— Sant Pau de Tebes

— Sant Habacuc i Miquees

— Sant Maure

1Sa 3,1-0.19-20/Salm 39/

Mc 1,29-30

16 dijous

— Sant Fulgenci

— Santa Priscila

1Sa 4,1b-11/Salm 43/Mc 1,40-45

17 divendres

— Sant Antoni Abat

1Sa 8,4-7.10-22a/Salm 88/

Mc 2,1-12

18 dissabte

— Sant Volusità

— Santa Prisca

Inici octavari de pregària per la unitat del cristians

1Sa 9,1-4.17-19; 10,1a/Salm 20/

Mc 2,13-17

19 diumenge II del temps de durant l'any / Cicle A

Is 49,3.5-6/Salm 39/1Co 1,1-3/

Jn 1,29-34

El teu entre 3.000! Apadrina un tub de l'orgue

Comissió de l'Orgue de la catedral de Solsona

La campanya per a la restauració de l'orgue de la catedral solsonina, que s'inicià amb l'espectacle *Ventus* i ja es troba en la seva primera fase d'execució, fa un pas més i ofereix la possibilitat d'apadrinar o regalar un dels 3.195 tubs de l'emblemàtic instrument.

La gran quantitat i la diversa tipologia de tubs fan que hi hagi un gran ventall d'importos (des de 60 € un tub petit, a 1.000 € un tub de façana), fet que facilita que cadascú pugui trobar un regal d'acord amb les seves possibilitats.

L'apadrinament es pot fer virtualment, a la web www.orguesolsona.com, o bé presencialment a la Joieria Ester, a la Gestoria Mas o a les oficines de la cúria diocesana.

La col·laboració quedarà segellada mitjançant un títol nominal que, en cas que sigui per a un regal, es lliurarà en un petit tub de cartolina platejada. A part de l'originalitat com a obsequi, també cal tenir presents els beneficis fiscals que comporta i la satisfacció d'haver col·laborat a retornar l'esplendor a un dels grans orgues històrics de Catalunya.

Aquests dies hi ha instal·lada una cartellera al cancell de la catedral amb la informació dels avenços de la restauració, en el qual també hi haurà una bústia per a fer aportacions. Així mateix, a sota l'orgue s'hi col·locaran uns plafons amb els noms de totes les persones o entitats col·laboradores i patrocinadores, que s'aniran actualitzant a mesura que es vagin produint.

Trobada vocacional del mes de desembre

Durant el mes de desembre la Delegació de Vocacions va organitzar una caminada a Granyena, on es troba el santuari de la Mare de Déu del Camí i també s'ubica l'Emmaús Rural.

Varen començar la caminada a Cervera un grupet de joves i, arribats a la casa d'Emmaús Rural, van poder gaudir de l'explicació del Miquel i la Conxi, que és el matrimoni encarregat de la casa i de les persones que s'hi estableixen un quant temps.

Tots van poder viure l'experiència de l'acompanyament als més necessitats i amb joia van compartir el dinar fraternalment. No hi ha dubte que va ser una experiència molt enriquidora.

També van poder jugar i conèixer els animals de la granja. La trobada va acabar lloant Déu en l'Eucaristia i, aquells que volgueren, van poder confessar-se.

Informa: un seminarista

Trobada Internacional de Taizé a Wroclaw (Polònia)

Delegació de Joventut

Com cada Cap d'Any, alguns joves del bisbat de Solsona van assistir a la Trobada Internacional de Taizé. Enguany van participar-hi una vintena de nois i noies, acompanyats per Mn. Abel Trulls, rector de la unitat parroquial de Bellpuig. Les parròquies on foren acollits els joves van ser Sant Francesc d'Assís, Sant Andreu Bobola i Sant Andreu Apòstol.

Als matins els joves feren diferents activitats, com ara les tres pregàries del matí i dinàmiques de grup. També van visitar la catedral, esglésies de la ciutat i la casa natal d'Edith

Stein (santa Teresa Beneta de la Creu), que va néixer a Wroclaw i va morir al camp d'extermini d'Auschwitz. Van aprofitar-ho per a visitar la família del Jacob, seminarista major, que viu al poble de Trzebnica, on hi ha enterrada santa Eduvigis, una reina de Polònia. L'últim dia, a les onze de la nit, hi hagué una pregària per la pau. La jornada va acabar amb la «Festa de les nacions».

Després de quatre dies van cloure l'encontre celebrant la solemnitat de Santa Maria a les parròquies acollidores.

Benedicció de les obres de l'església de Ferran

El dia 28 de desembre, en ocasió de la Festa Major d'Hivern de Ferran, dedicada als Sants Innocents, es va celebrar la restauració de l'església parroquial de Sant Jaume. Des d'antic la parròquia celebra la festa dels Sants Innocents, ja que fins a la guerra civil de 1936 se'n venerava una relíquia que sortia en processó per protegir la població de les pedregades. La missa va ser presidida pel bisbe de Solsona, acompanyat pel rector de la parròquia, Mn. Marià Canal, i altres preveres de la zona. Els cants anaren a càrrec de la coral Lacetània.

L'església parroquial de Ferran es troba a l'interior del nucli de la població. La part més antiga correspon a la nau d'època medieval, molt modificada, de la qual probablement formava part l'escultura de sant Jaume, relacionada amb el treball

escultòric de Jordi de Déu, del segon terç del segle XIV. Ja d'època moderna, corresponen les diferents ampliacions de la capella del Roser i la capella fonda, aquesta de grans dimensions en comparació amb l'església primigènia.

Des de fa uns quants anys la parròquia de Ferran ha treballat amb insistència per poder disposar de l'església rehabilitada. L'actuació ha permès la millora del paviment, el sanejament de la volta de la nau principal i la modificació de l'enllumenat. Aquesta rehabilitació s'acabarà amb la col·locació d'una còpia de la imatge gòtica de sant Jaume, que actualment es troba al Museu Diocesà. Més endavant, en una segona fase, es preveu, com a final de les obres, la restauració de la nau lateral. **Informa: Comissió de Patrimoni**

«Ens tractaren amb una humanitat poc corrent» (Ac 28,2)

Octavari de Pregària per la Unitat dels Cristians 2020

Estem vivint en els darrers anys un interès considerable en l'àmbit de l'ecumenisme. Anem descobrint que la nostra vida cristiana no pot deixar de banda el compromís ecumènic. Sentir que el Senyor ens crida contínuament a l'amor fratern, a no excloure «l'altre» que es configura en una altra confessió. Sentir en el cor la ferida de les divisions, pressentir que és ineludible la trobada i establir ponts per a arribar, amb l'ajuda de l'Esperit Sant, a la plena comunió.

Els materials d'aquest any 2020 han estat preparats per les Esglésies cristianes de Malta i Gozo (Cristians units a Malta). En aquestes contrades el 10 de febrer molts cristians celebren la festa del naufragi de l'apòstol Pau i donen gràcies per l'arribada de la fe cristiana. A través del lema d'enguany acompanyat pel text bíblic (Ac 27, 18 - 28,10), els cristians d'aquestes illes fan una reflexió crítica amb la situació de la crisi migratòria. Aquest episodi del viatge de Pau a Roma, del llibre dels Fets dels Apòstols, ens interpel·la a no sentir-nos indiferents davant el patiment de tantes persones que són sacsejades per la tempesta d'un món insensible i deshumanitzador.

El relat bíblic, que inspira el guió de pregària per a cada dia, evoca el drama clàssic de la humanitat confrontada amb el poder terrorífic de la natura. Els passatgers de la nau, a mercè de l'envestida del mar, que els supera, i del bramul de la tempestat, sense esperança, es troben perduts en un territori desconegut.

El tema principal del passatge és la providència divina. A desgrat del mar tempestuós, el centurió decideix d'hissar veles i al seu torn els mariners s'arrisquen a governar la nau enmig de la tempesta. Els seus intents, però, fracassen. Restant tots units i malgrat que la nau s'enfonsi, ells se salven gràcies a la providència divina, segons allò de «no es perdrà ni un de sol dels vostres cabells» (27,34; cf. Lc 21,18). En la recerca que fem de la unitat cristiana, posar-nos en mans de la providència divina vol dir desprendre'ns de molts pesos morts, perquè el que compta per a Déu és la salvació.

Sant Pau ermità i sant Antoni Abat

Fra Valentí Serra de Manresa

(Prové de la pàgina 1)

Sant Antoni abat ha gaudit d'una enorme popularitat a Catalunya. És el patró dels ramaders, com també dels animals domèstics, especialment dels animals de peül·la –d'ací el nom popular de sant Antoni «del porquet»– i, sobretot dels de peu rodó (ases, mules i cavalls) –d'ací el nom popular de «sant Antoni dels ases» i la seva vinculació amb la festa dels Tres Tombs.

Amb la festa de Sant Pau Ermità, tradicionalment, comença la «setmana dels barbuts», atès que la iconografia, tradicionalment, ha representat amb llargues i vistoses barbes sant Pau Ermità, sant Maure, sant Antoni Abat i sant Pau, del 15 al 25 de gener. La memòria litúrgica d'aquests sants sol coincidir, doncs, amb els dies més freds de l'any, tal com assenyala la dita popular: «Per la setmana dels barbuts, governen els tres germans: tos, moquina i amagamans.»

Alguns fets no reals de la pel·lícula «Los dos papas»

Redacció

L'última pel·lícula de Fernando Meirelles, produïda per Netflix, al principi informa els espectadors que es basa en fets reals. És un dels films més populars relacionats amb l'Església catòlica estrenats el darrer any. Benet XVI és interpretat per Anthony Hopkins, i el cardenal Bergoglio, el futur papa Francesc, ho és per Jonathan Pryce. Tanmateix, tot i aquesta declaració d'intencions, conté fets que no són certs. N'enumerem alguns:

1. Bergoglio no va donar la comunió al dictador argentí, el general Videla. És una *fake new*. La fotografia que corre per les xarxes d'un bisbe donant-li la comunió no és la de Bergoglio, que en aquella època no era bisbe.
2. També és fals que Bergoglio fos destituït de provincial dels jesuïtes per una suposada cooperació amb el règim. El jesuïta va acabar el seu mandat segons el que prescriuen els estatuts de la seva congregació i després es convertí en rector de la Facultat de Teologia de la Universitat de San Miguel.
3. El papa Benet XVI esmenta com un propi pecat d'omissió el cas del sacerdot Marcial Maciel. Tanmateix, fou el mateix Benet XVI qui, un any després del començament del seu pontificat, va retirar Maciel del servei sacramental i l'envià a penitència perpètua.
4. La conversa entre Bergoglio i Benet XVI l'estiu del 2012 és una ficció. No hi ha fonts que confirmin que el llavors cardenal Bergoglio viatgés a Itàlia per demanar la jubilació. També són ficció les posteriors converses a la Capella Sixtina.
5. Es presenta el cardenal Bergoglio com el líder de l'oposició al pontificat de Benet XVI. Aquest argument no es basa en fets reals. L'arquebisbe i cardenal argentí mai no va criticar Benet XVI, no l'acusà de conservadorisme ni es posicionà com a líder de l'ala reformista o liberal de l'Església. Ja hem tingut l'oportunitat d'aprendre les diferències de mentalitat, estil de comunicació i pràctica pastoral de tots dos papes des del 2013, però la pel·lícula presenta tesis massa radicals i divergents.
6. En síntesi, la pel·lícula intenta explicar que Benet XVI és un papa vanitós i ambiciós rebutjat per Déu, mentre que Francesc és el pastor després i ferm triat pel Senyor per a guiar-nos cap al futur. Tractar els dos papes com a emblemes de camps antitètics, cada un oposat a tot el que l'altre representa, no sols és injust per a les dues figures sinó que perpetua un model polaritzat i reduccionista de conflicte dins l'Església. Fernando Mailleres, el director, ha admès que en el guió de la pel·lícula hi ha un esquema del «papa bo» enfront del «papa dolent».

El Diumenge de la Paraula

Xavier Novell, bisbe de Solsona

El papa Francesc amb la carta apostòlica en forma de Motu Proprio *Aperuit illis* ha instituït el Diumenge de la Paraula de Déu, que se celebrarà el III Diumenge del temps ordinari, enguany el pròxim dia 26 de gener. Aquest Diumenge de la Paraula abans tenia lloc el I Diumenge d'Advent.

És molt important poder dedicar un diumenge a la reflexió sobre la Paraula de Déu, ja que el seu contingut, que ve de Déu mateix, dóna consol i esperança als qui l'escolten. El poble fidel necessita escoltar la Paraula, perquè ens nodrim espiritualment d'ella. «La relació entre el Ressuscitat, la comunitat de creients i la Sagrada Escrip-tura és intensament vital per a la nostra identitat.»

Demano a les comunitats que, tal com diu el Sant Pare, «trobin la manera de viure aquest diumenge com un dia solemne». Seria molt adient que durant la celebració eucarística dominical s'entronitzés la Paraula perquè els fidels poguessin prendre consciència del valor que té.

Per a la majoria dels nostres fidels que assisteixen a l'eucaristia escoltar l'homilia «és l'única oportunitat que tenen per a captar la bellesa de la Paraula de Déu i veure-la relacionada amb la seva vida quotidiana». Per això, de-

mano als preveres que «dediquin el temps apropiat per a la preparació de l'homilia. No es pot improvisar el comentari de les lectures sagrades».

Us recomano, com sempre, llegir aquesta carta apostòlica *Aperuit illis*, que trobareu a la web del bisbat.

Vull recordar-vos també que a partir d'aquest Diumenge de la Paraula, dia 26 de gener, i fins al dia 1 de febrer tindrà lloc la IV Setmana de la Bíblia, que igual que el Diumenge de la Paraula ha canviat de data. Aquesta és una setmana per a apropar la Bíblia als diversos grups parroquials i comunitats.

Seria bo que les parròquies organitzessin algunes accions durant la setmana, com ara proposar la lectura d'algun llibre de la Bíblia, fer una estona de *lectio divina* amb algun grup d'adults, fer activitats catequètiques amb infants i joves relacionades amb personatges bíblics, conferències, activitats culturals vinculades amb la Bíblia (musicals, literàries...), etc.

Que l'escolta de la Paraula ens ajudi a viure la nostra vida cristianament seguint les petjades de Jesús, de qui avui celebrem el baptisme!

